

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 69/2026-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a sudcov Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], zastúpeného AK Pekár, s.r.o., Kukučínova 24, Banská Bystrica, proti uzneseniu Správneho súdu v Banskej Bystrici č. k. 29Sa/1/2024-195 z 20. mája 2025 a proti uzneseniu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Svk/21/2025 z 25. septembra 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa, skutkový stav veci a sťažnostná argumentácia

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 13. januára 2026 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy uznesením správneho súdu č. k. 29Sa/1/2024-195 z 20. mája 2025 a uznesením najvyššieho správneho súdu sp. zn. 6Svk/21/2025 z 25. septembra 2025. Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd napadnuté rozhodnutia zrušil a vec vrátil správnenému súdu na ďalšie konanie. Zároveň žiada o náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa správnou žalobou doručenou správnenému súdu 30. mája 2024 domáhal odstránenia nečinnosti žalovaného orgánu verejnej správy (obec [REDAKOVANÉ], pozn.) v konaní o vydanie dodatočného stavebného povolenia, ktoré bolo vedené u žalovaného pod sp. zn. 137/2023. O správnej žalobe rozhodol správny súd napadnutým uznesením tak, že konanie o žalobe proti nečinnosti orgánu verejnej správy v časti návrhu na odstránenie nečinnosti zastavil (výrok I), žalobcovi priznal primerané finančné zadosťučinenie

200 eur (výrok II) a žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobcovi úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania v rozsahu 100 % (výrok III).

3. Proti napadnutému uzneseniu správneho súdu podal sťažovateľ kasačnú sťažnosť, v ktorej namietal nesprávne posúdenie dĺžky trvania nečinnosti žalovaného, ktoré malo mať vplyv na správnosť výroku uznesenia o výške primeraného finančného zadost'učinenia, ktoré sa vzhľadom na skutočnú dĺžku nečinnosti žalovaného javí ako neprimerane nízke. Najvyšší správny súd napadnutým uznesením kasačnú sťažnosť zamietol.

4. Sťažovateľ nesúhlasí s výškou finančného zadost'učinenia, ktorá mu bola priznaná napadnutým uznesením správneho súdu, ani s následným zamietnutím jeho kasačnej sťažnosti. Sťažovateľ poukazuje na právny názor najvyššieho správneho súdu, ktorý sa v čiastkovej otázke potreby podávania opätovných podnetov pri každom rozšírení žaloby o ďalšie formy pretrvávajúcej nečinnosti nestotožnil s formalistickým výkladom správneho súdu, napriek tomu konštatoval, že táto odlišnosť nemala vplyv na výsledok vo veci samej, t. j. na vecnú správnosť výroku napadnutého uznesenia. Sťažovateľ považuje tento záver najvyššieho správneho súdu za nesprávny, keďže napadol kasačnou sťažnosťou aj výrok týkajúci sa finančného zadost'učinenia, ktoré správny súd určil na základe dĺžky nečinnosti žalovaného. Správny súd však do dĺžky nečinnosti nezapočítal dĺžku opakovaného prerušenia správneho konania. Vzhľadom na to, že tento právny názor vyhodnotil najvyšší správny súd ako nesprávny, logicky musí vychádzať z nesprávnych premís aj výška primeraného finančného zadost'učinenia.

5. Z uvedeného podľa sťažovateľa vyplýva, že všeobecné súdy zjavne nesprávne a ústavne neudržateľne, rozporne s právom na riadne odôvodnenie rozhodnutia posúdili okolnosti podstatné pre určenie výšky jeho nároku na primerané finančné zadost'učinenie, v dôsledku čoho malo dôjsť k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj jeho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) a porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov napadnutými uzneseniami správneho súdu a najvyššieho správneho súdu, pričom k porušeniu malo dôjsť v dôsledku priznania finančného zadost'učinenia v nesprávnej výške, ako aj nesprávnym a nedostatočným odôvodnením najvyššieho správneho súdu v napadnutom uznesení o zamietnutí kasačnej sťažnosti.

II.1. K napadnutému uzneseniu správneho súdu:

7. Časť ústavnej sťažnosti smeruje proti napadnutému uzneseniu správneho súdu z 20. mája 2025, ktoré bolo predmetom súdneho prieskumu zo strany najvyššieho správneho súdu pri rozhodovaní o kasačnej sťažnosti sťažovateľa, pričom námietky uplatnené v ústavnej sťažnosti a kasačnej sťažnosti sú obsahovo totožné. Sťažovateľ netvrdí, že by niektorú z námietok nemohol uplatniť v kasačnej sťažnosti. Z uvedeného vyplýva, že o zásahu do základných práv a slobôd uznesením správneho súdu bol príslušný rozhodovať kasačný súd, preto je ústavná sťažnosť v tejto časti neprípustná podľa § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky

a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), čo je dôvod na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde.

II.2. K napadnutému uzneseniu najvyššieho správneho súdu:

8. Sťažnostná argumentácia proti napadnutému uzneseniu kasačného súdu spočíva v nedostatočnom odôvodnení napadnutého uznesenia, v ktorom na jednej strane vyvrátil čiastkové právne závery správneho súdu, na druhej strane však konštatoval, že tieto nesprávnosti nemajú vplyv na vecnú správnosť uznesenia správneho súdu. Uvedené tvrdené nesprávnosti majú mať za následok porušenie označených práv podľa ústavy a dohovoru.

9. Uznesenie najvyššieho správneho súdu, ktorý konal a rozhodoval ako súd kasačný, nemožno hodnotiť izolovane, ale iba v kontexte s uznesením správneho súdu. Konanie proti nečinnosti orgánu verejnej moci pred správnym súdom možno charakterizovať ako jednu zo záruk ochrany základných ľudských práv a slobôd a ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov administratívneho konania. Žalobca sa môže žalobou domáhať (aj) odstránenia nečinnosti orgánu verejnej správy v začatom administratívnom konaní, ako aj priznania primeraného finančného zadosťučinenia za porušenie práv spôsobených nečinnosťou správneho orgánu (§ 242 ods. 1 Správneho súdneho poriadku). Za tejto procesnoprávnej úpravy preto možno konštatovať, že správna žaloba proti nečinnosti spĺňa všetky atribúty účinného prostriedku nápravy, pretože v prípade zistenej nečinnosti správneho orgánu správny súd uloží povinnosť konať a rozhodnúť v konkrétnej lehote, disponuje donucovacím prostriedkom vo forme ukladania pokút správne orgánu a dohliada na vec až do skončenia administratívneho konania vydaním rozhodnutia. Zároveň správny súd disponuje právomocou primerane finančne odškodniť ujmu na právach účastníkov správneho konania spôsobenú nečinnosťou správneho orgánu.

10. Podľa názoru správneho súdu, s ktorým sa stotožnil aj súd kasačný, bola správna žaloba proti nečinnosti pôvodne podaná dôvodne. Po jej podaní však došlo k zastaveniu administratívneho konania *ex officio*, ako to vyplýva z rozhodnutia žalovaného zo 16. apríla 2025, v dôsledku čoho žalovaný už v konaní, ktorého odstránenia nečinnosti sa žalobca domáhal, nemohol ďalej pokračovať. Správny súd však považoval za preukázané, že správny orgán bol v období od 15. marca 2024 do 19. apríla 2024 skutočne nečinný a nekonal v záujme ukončenia administratívneho konania vo veci dodatočného povolenia stavby spojeného s užívaním stavby v súlade so zákonnými lehotami určenými správnym poriadkom a stavebným zákonom, preto priznal sťažovateľovi aj finančné zadosťučinenie vo výške 200 eur.

11. Ústavný súd nemôže súhlasiť s názorom sťažovateľa, podľa ktorého nesúhlas najvyššieho správneho súdu s čiastkovými závermi správneho súdu týkajúcimi sa povinnosti podávania opakovaných podnetov na prokuratúre má zakladať nesprávnosť a vnútornú rozpornosť napadnutého uznesenia. Z bodov 45 a 46 napadnutého uznesenia kasačného súdu zrozumiteľne vyplýva, že táto čiastková otázka nemala vplyv na výsledok ani vecnú správnosť napadnutého uznesenia a najvyšší správny súd svojím rozhodnutím nijako neskorigoval ustálenú dobu nečinnosti žalovaného. Kasačný súd sťažovateľovi explicitne uviedol, že uvedená korekcia právneho názoru nemá žiaden dosah na výšku priznaného finančného zadosťučinenia, ktoré bolo určené v súlade s ustálenou judikatúrou a kritériami proporcionality. Kasačný súd zároveň v bode 46 zhodnotil,

že v tomto prípade išlo o procesne nenáročnú situáciu a krátke obdobie nečinnosti bolo ukončené rozhodnutím o zastavení konania, a preto námietku vyhodnotil ako nedôvodnú.

12. Ústavný súd v danej súvislosti konštatuje, že najvyšší správny súd poskytol sťažovateľovi jasné, zrozumiteľné a výstižné odôvodnenie, pričom reflektoval na ťažiskové skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o jeho kasačnej sťažnosti. Rozsah odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho správneho súdu nijako nevybočil z mantinelov práva na spravodlivý proces. Závety uznesenia preto nemožno považovať za také, ktoré by boli zjavne nedostatočne odôvodnené alebo arbitrárne.

13. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti dospel k záveru, že medzi napadnutým uznesením najvyššieho správneho súdu a obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje žiadna príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení, a preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa v uvedených častiach odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

14. Na margo tvrdeného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy ústavný súd konštatuje, že ani medzi uvedeným právom a sťažnostnou argumentáciou nemožno nájsť žiadnu príčinnú súvislosť. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je totiž odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Tvrdená nesprávne priznaná výška finančného zadosťučinenia (čo navyše nebolo v sťažovateľovom prípade preukázané, pozn.) do obsahu uvedeného základného práva nepatrí. Z uvedeného dôvodu ústavný súd odmietol aj zvyšnú časť ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. februára 2026

Libor Duľa
predseda senátu